نمای نزدیک

روایت دروغ حقیقت را می‌بلعد

یکی از میدان‌هـای نبرد، نه در جغرافیـای فیزیکی، بلکه در فضای ذهن‌ها شـکل می‌گیرد و از آن به عنوان جنگ رسـانه‌ای یاد می‌شـود، نبردی که نه با ریزپرنده و موشک، بلکه با روایت‌ها، تصاویر هدفمند و تحلیل‌های مغشوش در فضای مجازی به راه می‌افتد. در چنین شرایطی بسیاری از مردم در سیلاب اخبار ضدونقیض به‌دنبال امید و حقیقت می‌گردند. وقتی سواد رسانه‌ای جای خود را به هیجان و شایعه بدهد، مخاطب به‌راحتی قربانی سردرگمی می‌شود. او که میان روایت‌های پرزرق‌وبرق اما بی‌ریشه سـرگردان می‌ماند، به‌تدریج اعتمادش را به توان داخلی به امنیت کشور و حتی به هموطنانش از دسـت می‌دهد و این دقیقاً همان جایی است که تیر دشمن به هدف می‌نشیند. در چنین فضایی حتی تلاش شبانه‌روزی و جانفشانی نیروهای مؤمن و متخصص کشـور، آنگونه که باید، دیده نمی‌شـود. گم شـدن در لابه‌لای روایت‌های جعلی و تحلیل‌های سوگیرانه، قدرت قضاوت و توان تصمیم‌گیری را از مخاطب می‌گیرد و اگر این وضع ادامه یابد، خطر بزرگی در کمین اسـت: نسلی که نه‌تنها اعتماد به خویش و آینده‌اش را از دست می‌دهد، بلکه مسئولیت‌پذیری و حس تعهد به سرنوشت وطن در او کمرنگ می‌شود. هنگامی که روایت‌ها وارونه می‌شوند، نسل آینده در فضایی بزرگ می‌شـود که در آن واژگان «مظلوم» و «ظالم» جابه‌جا شده‌اند و دفاع مشـروع با حمله بی‌منطق یکی فرض می‌شود. بی‌اعتمادی، ترس و بی‌تفاوتی به‌تدریج جایگزین تفکر، تعهد و همدلی می‌شوند آن‌هم نه با فشار نظامی، بلکه با بمباران اطلاعاتی. جنگ رسانه‌ای دقیقاً همین‌جاست که موفق می‌شود: آنگاه که ذهن‌ها تسـخیر می‌شـوند و حقیقت در غبار جعل و القا گم می‌شود. اینجاست که رسـانه، اگر از فرصت به تهدید بدل شـود، دیگر تنها حقیقت را دفن نمی‌کند، بلکه آینده را نیز گروگان می‌گیرد. ما اما در ایـن پرونده، تلاش کرده‌ایم با همراهی متخصصان و کارشناسان حوزه «سواد رسـانه‌ای»، راهی برای بازشناسی حقیقت از فریب بگشـاییم. گفت‌وگوهایی برای بیدار کردن ذهن‌ها، تقویت قدرت تحلیل و بازگرداندن اعتماد و همبستگی ملی که در این صفحه می‌خوانید.

لیلا وصالی، مدیرعامل انجمن سواد رسانه‌ای:

مراقب رگبار پیام‌های جعلی در جنگ روایت‌ها باشیم

امروزه در دنیـای جنگ‌هـای ترکیبی، رسـانه‌ها به یکی از بازوان اصلی جنگ تبدیل شده‌اند. در این میان، میزان سواد رسانه‌ای مردم تعیین می‌کند تا چه اندازه در برابر این هجمه‌ها مقاومت کنند و تا چه حد می‌توانند پیام‌ها را درست درک کنند.

سواد رسانه‌ای؛ اکسیر برای روزهای بحران

وحدت ملی به عنوان سنگری در برابر دشمن

مک ۳۰ ثانیه‌ای برای باز ارسال هر پیام

ضرورت آموزش همزمان والدین و فرزندان در حوزه سواد رسانه‌ای

جنگ ترکیبی و نقش سواد رسانه‌ای در حفظ استقلال کشور

تغییر تدریجی ارزش‌ها از مسیر رسانه‌ها و شبکه‌های خانوادگی

پرونده ویژه «جوان» درباره راهکارهای محافظت از خانواده‌ها در برابر رسانه‌زدگی

جنگ رسانه علیه خانواده!

حسین گل‌محمدی

جنگ ۱۲روزه تحمیلی رژیم صهیونیسـتی و امریکا علیه کشـورمان یک جنگ تمام عیار ترکیبی بود که «رسانه» یکی از ستون‌های مهم و اصلی آن محسوب می‌شد؛ جنگی که جبهه‌های سخت و فیزیکی آن به آتش‌بس رسید، اما از جبهه نرم و رسانه‌ای آن همچنان علیه مردم ایران شلیک می‌شود و بی‌تردید این جبهه به تهاجم خود ادامه خواهد داد. ارتش رسانه‌ای دشمن از دیرباز به نحوی نرم و ریاکارانه در خانواده‌ها نفوذ داشت اما در جنگ اخیر، عریان‌تر و بی‌محاباتر چهره جنگی خود را نشان داد. بدون شک، اگر هوشیاری اکثریت قاطع مردم نبود، نقشه‌های شوم آنان با شکست مواجه نمی‌شـد و اگر بصیرت همگانی نبود چه بسا ممکن بود با بی‌دفاع کردن مخاطبان می‌توانستند به بخشی از اهداف خود دست یابند. دیگر برای همه محرز شده است که یک جنگ رسانه‌ای برنامه‌ریزی شده با امکانات و تشکیلاتی وسیع، علیه خانواده ایرانی – به عنوان هسته سرمایه اجتماعی کشورمان – شکل گرفته و تنها راه مؤثر برای خنثی کردن تهاجمات این جنگ پیچیده، مسلح شدن یکایک اعضای خانواده‌ها به سواد رسانه‌ای است. با توجه به اینکه بخش عظیمی از امکانات رسانه‌ای جهان در دست یا درخدمت کسانی است که این جنگ نرم را علیه مردم ما به راه انداخته‌اند، پس در یک وضعیت نابرابر قرار داریـم. در چنین وضعیتی فقط یک راه مؤثر می‌ماند و آن توانمندشـدن آحاد مردم و به‌ویژه واکسینه‌شدن نوجوانان و جوانان در برابر تیرهای سمی ابزارهای رسانه‌ای یا همان داده‌های آلوده است و برای این منظور، باید عزمی همگانی برای تجهیز خانواده بزرگ ایران به سواد رسانه شکل بگیرد.

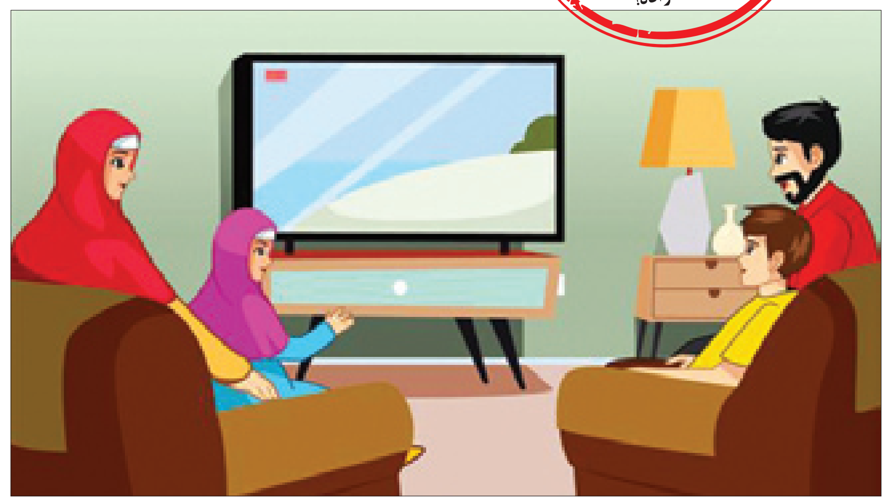

فرهاد دوانلقی، کارشناس رسانه و مستندساز:

رسانه مسئول و خانواده آگاه مکمل هم در عبور از بحران‌ها هستند

امروز نمی‌توان با قالب‌های تکراری و کلیشه‌ای مثل گفت‌وگوهای رسمی یا دو صندلی ثابت در استودیو انتظار جذب مخاطب نسل امروز را داشت. نسل جوان و نوجوان امروز، به دنبال تعاملی، ارتباط با فرم و محتوایی باورپذیر، نزدیک به زندگی واقعی است

معصومه نصیری، دبیرکل باشگاه مدیریت رسانه و توسعه سواد رسانه‌ای یونسکو – ایران:

دستکاری و استحاله مفاهیم دینی در دستور کار جنگ رسانه‌ای است

معصومه زارعی، روانشناس:
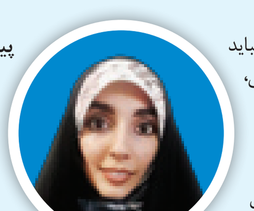
استفاده بی‌برنامه از فضای مجازی در خانه آسیب‌زاست